LØST OPPGAVE 12.308

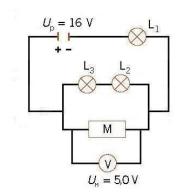
12.308

I en krets er en lampe koplet i serie med en spenningskilde med polspenningen 16 V og en parallellkopling. Parallellkoplingen består av to greiner. I den ene greina er det to like lamper, og i den andre greina står det en liten motor. Over motoren er det koplet et voltmeter som viser 5,0 V. Den lampen som står alene er ikke lik de to andre.

- a) Lag en kretstegning
- b) Hva er spenningen over hver av de tre lampene?

Løsning:

a) Kretsen er vist på figuren nedenfor. Vi har kalt lampene for L₁, L₂ og L₃ og motoren for M. Lampene L₂ og L₃ er like.

b) Spenningen over parallellkoplingen er lik spenningen over hver av greinene, altså lik spenningen $U_{\rm M}=5,0~{\rm V}$. Kirchhoffs 2. lov gir da

$$U_{p} = U_{L_{1}} + U_{M}$$

$$U_{L_{1}} = U_{p} - U_{M}$$

$$= 16 \text{ V} - 5,0 \text{ V} = 11 \text{ V}$$

Spenningen over de to lampene L_2 og L_3 er like og til sammen lik spenningen over parallellkoplingen.

Vi setter
$$U_{L_1} = U_{L_2} = U_L$$
. Da er altså

$$2U_{L} = U_{M}$$

$$U_{L} = \frac{U_{M}}{2}$$

$$= \frac{5.0 \text{ V}}{2} = 2.5 \text{ V}$$